

"Tündérország" elvarázsol - csodálatos helyeken Erdélyben

Határtalanul! program, Erdély

2025. május 4-9.

Kecskeméti Katona József Gimnázium

Beszámoló a HAT-KP-1-2024/1-000054 számú pályázat megvalósításáról

A program során célunk volt olyan helyszínek felkeresése, amelyek egy-egy felekezet, náció történetében emblemikus szerephez jutottak, kiemelkedő gazdasági-kulturális központjait jelentették, vagy jelentik ma is „Tündérországnak”. Többségük az épített környezethez tartozik (pl.: erődtemplomok), de szerepel közöttük olyan is, amely a természetben megtalálható formájában vált kultikus jelentőségűvé (pl.: Madarasi-Hargita). A látnivalók jelentős részével már az előkészítő órán ismerkedni kezdtünk, amikor bemutatásra és kipróbálásra került az okosdoboz.hu oldalon elérhető „Határontúli barangoló” tartalom.

Május 4-én reggel fél hétkor indultunk. Elsőként Temesvár belvárosában, a szívfájdalmunkra már nem látogatható Hunyadi Kastélynál szálltunk le a buszról. A Bánsági Ortodox Metropólia Katedrálisába éppen a vasárnap délelőtti mise időpontjában érkeztünk meg, néhány percig figyelemmel is kísértük a szertartást.

Örömmel láttuk, hogy a főtér szecessziós nagypolgári házainak (Dauerbach-, Löffler-, Vogel-palota) felújítása jól halad! A főtéren a dáko-román kontinuitás jegyében központi helyre kiállított anyafarkas, Romulus és Remus szobra alatt elmerengtünk azon, milyen nagyszerű dolog lehet Erdélyben östörténettel foglalkozni...

A „német városháza” érintésével sétáltunk el a római katolikus székesegyházig.

A második megállónk Kerc faluban volt, a romos állapotában is impozáns cisztercita kolostor romjainál sétáltunk, szemügyre vettük a ma is használatos evangélikus templomot és a kicsinyke helytörténeti múzeum kiállítási anyagát, ami a helyi szász közösség életéhez kapcsolódik.

A délután közepén a felújított fogarasi várnál szaktanári útmutatással azonosítottuk a várépítés néhány fortélyát, jellegzetességét.

Még világosban megérkeztünk Tusnádfürdőre, elfoglaltuk a szállást és elfogyasztottuk a vacsorát a Szent Kristóf Panzióban.

A második nap reggelén a legismertebb európai krátertó, a Szent Anna-tó és „unokatestvére”, a másik kráterben található Mohos-láp szerepelt a délelőtti programban. Szinte nyitásra a parkolóban voltunk. Még a buszon meghallgattuk a tó legendáját. A vadőrök javaslatára a régi aszfalt úton sétáltunk le a vízhez, a csapat elején haladók meg is látták azt a három medvebocsot, amelyek „anyukája” miatt nem az erdei utat használtuk. A tónál hihetetlen nyugalom és napsütés fogadott minket.

A Mohos-lápnál Ágnes néni idegenvezetése mellett gyarapítottuk fanyűvő rovarokhoz, mérgező lápi növényekhez és a medvék közlekedési szokásaihoz kapcsolódó - alapból azért szerény - ismereteinket.

A sok szépségnek hol volt még a vége! Következő úticélunk Gelence volt, ahol a római katolikus templom kulcsát őrző Imre bácsi régi ismerősünk. Ő olyan „gazdája” a templomnak, aki előadásával igazán megszínesíti a programot! Ebben a csodás templomban talán az egyik legszebb, Szent László legendát ábrázoló freskó tárult a szemünk elé. A templom is, Imre bácsi előadása is lenyűgöző volt. Koszorúkat helyeztünk el, benn is, kívül is (Szent László királyunk szobránál).

Gelencéről Csomakörösrre buszoztunk. Hétfő ellenére sikerült bejutnunk a Kőrösi Csoma Sándor emlékházba, ahol megnéztük a híres orientalista, nyelvész életútjáról készült tablót és filmet. A hangulatos teremből nehéz volt szabadulni, annyira nem is siettünk, ez volt erre a napra az utolsó programunk.

A harmadik napon igazi kultikus helyek szerepeltek a programban! Reggeli után először Csíksomlyón, a Mária-kegyhelynél álltunk meg, ahol a csoport valamennyi tagja felment a Mária-szoborhoz és elmormolta a csíksomlyói Szűz Máriához szóló imát. Utunk második megállója Szentegyháza volt, ahol előbb látogatást tettünk a 2003 óta működő Szentegyházi kürtőskalács manufaktúrában, majd traktor vontatta szekérre cseréltük a buszt, azzal zötyögünk fel a Madarasi-Hargita menedékházáig. A faluban Márton András mutatta be a hagyományos székely gasztronómia egyik alapelemének számító kalács elkészítésének fázisait. Kóstoltunk, tanultunk, süthettünk – tartalmas reggeli program volt!

A szekerezés során érzelmeinkre apelláló dalokat, nótákat hallhattunk, forrásvizet ihattunk. Előkerült a lármafa fogalma is, de – traktorosunk örömeire – ezt mi már ismertük a Határtalanul Barangoló programból! Fekete felhőket kémelve közeledtünk a menedékházig, ahonnan gyalogosan indultuk el

1801 méter magasra, a székelyek szent hegyére. A csúcslélmény fantasztikus volt, szenzációs látvány tárult a szemünk elé.

A menedékházhoz visszatérve többen elcsábultak és megsimogattak egy kedves kutyát, aki úgy gondolta, hogy ezzel az örökbefogadás első közös lépését is megtették.

Kitartóan követte a traktor vontatta szekeret, pedig sofőrünk többször komoly gázfröccsökkel gyorsította az eszközt. A diákoktól a rögtönzött hargitai keresztségben Hedvig nevet kapó négylábút nem lehetett lerázni!

Néha ugyan kiesett a látómezőnkéből, de így annál nagyobb örömet okozott a következő megjelenése! Hedvig végül Szentegyházára is befutott, a buszra azonban már nem volt jegye...

A „Jön vagy nem jön a kutya?” című hargitai népi játék közben az eső is eleredt, sőt komoly villámlással kísért zivatar kerekedett.

A rosszra forduló időjárás miatt Orbán Balász síremlékének felkereséséről fájó szívvel lemondtunk, bízva az ablaktörő erejében és sofőrünk rutinjában Tusnádfürdő felé vettük az irányt.

Negyedik napunk reggelén Szászhermány erődtemplománál kezdtük a programot. A szászok ékszerdobozát alaposan körbejártuk, azok, akiknek már hiányzott az iskola, Berki Judit tanárnővel a tanteremben rendhagyó órát rögtönöztek.

Ezen a napon egy igazi nagyváros, Brassó, és a vidéki életet bemutató csernátoni Haszmann Pál Múzeum várt még ránk.

Brassóban a Cenk-hegyre tervezett túránkat a kabinos felvonó felújítása hiúsította meg, de a többi tervezett látnivalót (Fekete-templom, Városháza, Zsinór utca, régi városfal bástyái) kipipálhattuk, sőt, a Fekete-templomban egy spontán, de igazán színvonalas orgona-játékba is belehallgattunk.

Csernátonban sok csuda masinát láttunk! Gözzel hajtott mezőgazdasági gépek, rádiók, kályhák, utazó ládák vonták magukra a figyelmünket. A múzeumalapító unokája által tartott ismertető, köszöntő tette különlegessé a múzeumi élményt.

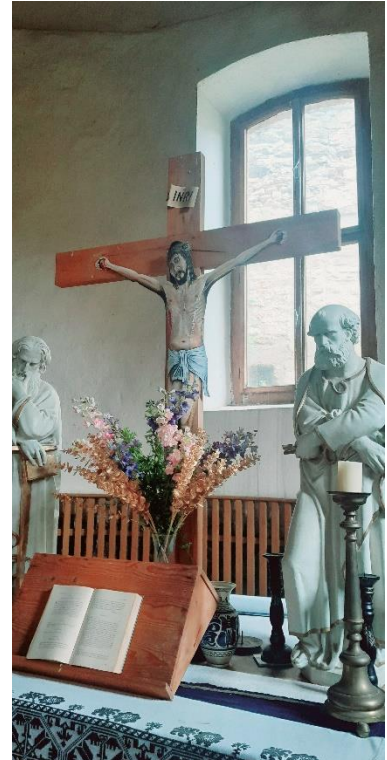

Ötödik napunkon a reggeli után elbúcsúztunk tusnádfürdői vendéglátóinktól, elindultunk Kecskemét felé, de a távot két napra osztottuk el. Szászföldön volt még megállónk, a 2007-ben Európa kulturális főváros címet is elnyerő Nagyszeben kerestük fel. Sikerült a régi várfal egyik legimpozánsabb bástyája, a Kövér Bástya mellett parkolót találnunk, így a buszról leugorva kezdetét is vette a városnézés. A Tanács torony boltíve alatt átsétálva kerestük fel a régi piacteret, ahol a bazárosok napi bevételének feltornázása spontán jött programelem volt, de „megoldottuk”. A Hazugok hídján át jutottunk el a város büszkeségének számító evangélikus katedrálishoz.

A Brukenthal Múzeum előtt kanyarodtunk vissza a főtérre, ahonnan a hangulatos Balcescu sugárúton végiggyalogolva értünk a régi városfal legjobb állapotban megmaradt szakaszához, ahol újra buszra szálltunk.

Arra a buszra, amelynek mérete miatt nem igazán „fértünk be” Szászsebes belvárosába, így az ottani evangélikus templom helyett egy rögtönzött rapid román nyelvtanfolyam után ügyesen letárgyalva az UNESCO világörökség részét képező kelneki erődtemplomot látogattuk meg.

Kelneket elhagyva rövid utazás érkeztünk meg Gyulafehérvárra, ahol tettünk egy sétát a várban, különböző felekezetek templomait kerestük fel.

Kegyelettel adóztunk és
koszorúztunk a
székesegyházban örök
nyugalomra helyezett
államférfiak
(pl.: Hunyadi János, Bethlen
Gábor, Fráter György)
síremlékeinél.
Sétánk a végére futásba
csapott át, leszakadt az ég,
tartós esőzés vette kezdetét,
ami a Déva várába tervezett
túránkat is elmosta.

Utolsó erdélyi éjszakánkat Csernakeresztúron töltöttük el, a Bukovina Panzió legendás vendégszeretetét élvezhattuk.

A hatodik nap első programjaként Vajdahunyad várát kerestük fel. Ugyan a vár felújítása még mindig tart, jó érzéssel nyugtáztuk, hogy az épület egyre hitelesebben szolgálja a képzeletbeli időutazást Hunyadi János korába. A vár előtti bazárban a törökverőhöz harciasságban nem tudtunk felnőni a portékájuk árából nem engedő árusokkal szemben, de kívülről valószínűleg tökéletes „lej-elverő” csapatot alkottunk!

Vajdahunyd után Marosillye felé vettük az irányt.

Bethlen Gábor szülőházában rendhagyó történelem órán vettünk részt, amit Varga Csaba tanár úr tartott, aki nem csak a kulcsot hozta Déváról, de feladatlapokat is, amelyek segítségével mindenki ellenőrizhette az Erdély aranykoráról és a Bethlen családról frissen szerzett tudását.

A program részeként többen korhű ruhákba bújtak, végül kegyelettel adóztunk a nagy fejedelem emléke előtt a ház falán elhelyezett emléktáblánál, itt koszorút is elhelyeztünk.

Már csak egy megállónk, egy koszorúnk maradt - a kettő természetesen összefüggött.

Aradon terveztünk még utoljára megállni és emlékezni, elérzékenyülni, koszorúzással adózni a magyarok ügyéért életüket áldozó mártírok emléke előtt. A tervet meg is valósítottuk a város határában álló emlékoszlopnál.

Hat órára kissé fáradtan, de lélekben feltöltődve értünk vissza Kecskemétre.

-cst-

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap